

Klachtnummer 2023/160

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klagers] (verder: klagers), ouders [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 4 juli 2023 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [directeur], directeur van de school (verder: de directeur), [leerkracht], leerkracht (verder: de leerkracht) en [bestuurder], Lid College van Bestuur (verder: de bestuurder). De Commissie heeft op 20 juli 2023 van de bestuurder, namens verweerders, een reactie op de klacht ontvangen.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 13 september 2023. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klagers;
- de directeur;
- de leerkracht;
- de bestuurder.

Feiten en omstandigheden

[leerling] is sinds half december 2021 leerling op de school. Vanaf januari 2022 heeft zij de instroomgroep doorlopen en zij is in schooljaar 2022/2023 doorgestroomd naar groep 2. In januari 2023 heeft de leerkracht de verwachting uitgesproken en geadviseerd om [leerling] dit jaar niet te laten doorstromen naar groep 3. Ondanks dat ouders het hier niet mee eens waren, is dit advies in juni 2023 omgezet in een besluit.

II. Standpunt van klagers

Klagers zijn het niet eens met het feit dat de school heeft besloten dat hun dochter [leerling] groep 2 nogmaals moet doen en niet kan doorstromen naar groep 3.

Zij stellen dat hun dochter recht heeft op een ononderbroken leerlijn. Zittenblijven ofwel verlengen draagt niet bij aan een ononderbroken ontwikkeling. Uit wetenschappelijk onderzoek is namelijk gebleken dat de meeste leerlingen slechts tijdelijk voordeel hebben van kleuterverlenging. Op de lange termijn verdwijnt dit positieve effect en doen kleuterverlengers het zelfs minder goed.

Al vanaf januari 2023 werd aan klagers aangegeven dat [leerling] zou gaan doubleren. Klagers hebben er vanaf dat moment alles aan gedaan om de tekortkomingen van [leerling] te ontwikkelen. Klagers

stellen dat [leerling] dezelfde capaciteiten heeft als haar leeftijdsgenoten en beter tot haar recht zal komen in groep 3.

Klagers zijn van mening dat de kwaliteiten en de onderwijsbehoefte van [leerling] bepalend zijn, niet haar beperkingen. Ondersteunende en toegespitste activiteiten op school hadden positief kunnen bijdragen aan haar zogenaamde tekortkomingen. Klagers vragen zich af wat de school heeft gedaan met betrekking tot het ontwikkelen van de tekortkomingen van [leerling]. Zij vragen zich af of hun dochter wel Passend Onderwijs heeft ontvangen.

III. Standpunt van verweerders

[leerling] is in november 2021 op school gekomen. Vanuit de overdracht van de peuterspeelzaal kwam naar voren dat er zorgen waren over de ontwikkeling en het gedrag van [leerling]. Daarom zijn er observaties gedaan door de peuter-IB. Er was sprake van een lage concentratie. Ze maakt kleine stapjes in de ontwikkeling. [leerling] was te vroeg geboren en was klein bij geboorte. Haar uitspraak was een aandachtspunt.

Tijdens het startgesprek in groep 2 is in september 2022 aan ouders aangegeven dat [leerling] naar de Taalklas zal gaan en dat aan de hand van haar ontwikkeling gekeken zal worden of zij aan het eind van het jaar voldoende ontwikkeld is om door te stromen naar groep 3.

In de schoolgids van de school staat opgenomen:

Groep 1 en 2 - Niet alle kinderen ontwikkelen zich hetzelfde. Met behulp van KIJK! volgt de leerkracht de ontwikkeling van de kinderen aan de hand van zogenaamde sleutelervaringen. Met behulp van dit observatiesysteem kijken we of het kind optimaal meedraait met de groep en of een kind ergens ondersteuning bij nodig heeft. Als we bij aanvang van de schoolloopbaan denken dat een kind op school al extra ondersteuning nodig heeft, dan laten we dat zo snel mogelijk weten. Als er later in de schoolloopbaan problemen zijn, die we bijvoorbeeld vaststellen door middel van het leerlingvolgsysteem, dan horen ouders dat ook van ons. Vooral op de gespreksavonden zullen we met elkaar bespreken wat we van de ontwikkeling van een kind vinden.

Aansluiting en doorstroom naar groep 3 - In principe gaan alle kinderen aan het eind van de kleuterperiode naar groep 3. Wanneer er twijfel is of het kind groep 3 wel aankan, wordt dit vroegtijdig met de ouders besproken. Dit kan gaan om cognitief of sociaal-emotioneel ontwikkelingsniveau. Bij de afweging wordt rekening gehouden met:

- *De ervaring die een leerkracht heeft met een kind;*
- *Observaties;*
- *Ontwikkeling in voorgaande jaren;*
- *Leerlingvolgsysteem;*
- *De contacten met de ouders;*
- *De groeps- en leerling besprekingen;*
- *De collegiale overlegmomenten.*

Al met al betekent dit dat er niet alleen veel aandacht is voor taalontwikkeling op de school, maar ook dat er ook veel expertise aanwezig is in de begeleiding van kinderen rondom taalontwikkeling.

[leerling] krijgt door haar ontwikkelingsachterstand (extra) begeleiding, onder andere door een logopediste en een onderwijsassistente. Zij wordt eens per week een half uur en eens per twee weken een half uur geholpen door een onderwijsassistent om de leesvoorwaarden voor groep 3 te oefenen

en de cruciale rekenvoorwaarden voor overgang naar groep 3. De ontwikkeling van [leerling] wordt regelmatig gemonitord.

Er is meerdere malen met ouders gesproken over de zorgen rondom de (taal)ontwikkeling van hun dochter. School heeft observaties, rapporten en registratie van gesprekken bijgehouden in het leerlingdossier in ParnasSys.

Concluderend geven betrokken verweerdere aan dat er wel degelijk veel tijd en energie door school is gestopt in de ontwikkeling van [leerling]. Dat dit door deskundige medewerkers wordt gedaan, gesteund door andere professionals (o.a. logopediste).

De afweging om [leerling] te laten doubleren is weloverwogen genomen. Haar door laten gaan naar groep 3 zou juist zorgen voor een stagnering in haar ontwikkeling. In groep 2 kan haar ontwikkeling verder groeien en zorgen voor een stevige basis. Er is door de leerkracht op meerdere momenten aangegeven dat ze zich zorgen maakt over de ontwikkeling van [leerling], en er is op meerdere momenten aangegeven dat een doublure voor [leerling] beter zou zijn.

Er heeft correspondentie en een gesprek plaatsgehad met de directeur van de school. Op een uitnodiging voor een gesprek met het bestuur zijn ouders niet meer ingegaan.

Ouders hebben vervolgens aangegeven geen vertrouwen meer te hebben in de school en zijn tot op heden nog actief op zoek naar een andere school.

IV. Overwegingen van de Commissie

Een basisschool stelt zelf regels op voor het langer kleuteren en het doubleren. De Commissie stelt zich met betrekking tot dergelijke beslissingen terughoudend op. Het nemen van beslissingen over kleuterverlenging en/of doubleren behoort tot het professionele domein van de leerkrachten. De Commissie zal beoordelen of het besluit [leerling] niet door te laten stromen naar groep 3 op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot deze beslissing heeft kunnen komen. De Commissie oordeelt niet of een ander besluit beter zou zijn.

Bij de beoordeling zal de Commissie uitgaan van het door de school vastgestelde beleid. De regels voor langer kleuteren en zitten blijven maken deel uit van het onderwijskundig beleid van de school. De school is wettelijk verplicht het onderwijskundig beleid in het schoolplan te publiceren (artikel 12 lid 1 en 2 Wet op het primair onderwijs). In de wet is voorts opgenomen dat leerlingen recht hebben op een ononderbroken ontwikkeling. Een school dient het onderwijs daarom zoveel mogelijk af te stemmen op de ontwikkeling van iedere individuele leerling (artikel 8 lid 1 Wet op het primair onderwijs).

De Commissie constateert dat de overgangsnormen, anders dan in de schoolgids niet in een protocol of in het schoolplan zijn opgenomen. De Commissie zal hier een advies aan wijden.

De Commissie stelt vast dat [leerling] een zogenaamde 'herfstleerling' is.

'Herfstleerlingen', de kinderen die tussen 1 oktober en 1 januari zijn geboren, hebben ofwel een relatief lange (acht en driekwart jaar) ofwel een relatief korte (zeven en driekwart jaar) basisschoolloopbaan, als ze verder ononderbroken de groepen doorlopen. Uit onderzoek blijkt dat de helft van de scholen bij herfstleerlingen de 1-oktobergrens hanteert als criterium voor doorstroom naar groep 2 of 3. Ongeveer een derde van de scholen houdt de 1-januarigrens als peildatum aan en de overige scholen hanteren geen datum als criterium in hun beleid rond doorstroom naar groep 3. Individuele kindfactoren, met name de sociaal-emotionele ontwikkeling, worden het meest frequent genoemd als doorslaggevend criterium bij de beslissing een herfstleerling wel of niet over te laten gaan

naar groep 3. De insteek van de onderwijsinspectie is dat ook voor herfstleerlingen geldt dat de beslissing over overgang gebaseerd moet zijn op het aansluiten op de ontwikkeling van de leerling. Scholen kunnen daarvoor hun eigen criteria opstellen en een protocol hanteren.

Zoals weergegeven mag de school de criteria voor de doorstroom van groep 2 naar groep 3 zelf opstellen. De school heeft deze regels duidelijk in de schoolgids opgenomen.

De verslaglegging laat zien dat het advies (en later besluit) tot kleuterverlenging al vroegtijdig met de ouders is gecommuniceerd. Eveneens is aangetoond dat [leerling] vanuit school diverse begeleiding heeft ontvangen. Ter zitting is nog nader toegelicht dat [leerling] voldoende ontwikkeling laat zien die past bij haar leeftijd, maar dat zij ten opzichte van de groep 2 leerlingen achterblijft. Het doorstromen naar groep 3, is in tegenstelling tot wat klagers stellen geen recht, maar een afweging die toegehouden is aan de school in overleg met ouders.

De Commissie overweegt dat verweerder er beter aan had gedaan om niet te spreken van doubleren. Naar het oordeel van de Commissie is geen sprake van kleuterverlenging of het doorbreken van de ononderbroken leerlijn, nu [leerling] een leerling is die half december is geboren.

De Commissie stelt vast dat verweerder heeft gehandeld volgens haar eigen beleid en oordeelt dat het besluit niet onredelijk is of onzorgvuldig tot stand is gekomen.

V. Het oordeel van de Commissie

De klacht is ongegrond.

VI. Aanbeveling aan het bevoegd gezag

De Commissie beveelt aan om de beleidslijn met betrekking tot kleuterverlenging en doubleren duidelijk op te nemen in het schoolplan.

Aldus gegeven op 13 september 2023 door mr. H.C. Naves, voorzitter, B. Vonk en drs. E. Couperus, leden, in tegenwoordigheid van mr. A.C. Gröllers als secretaris.